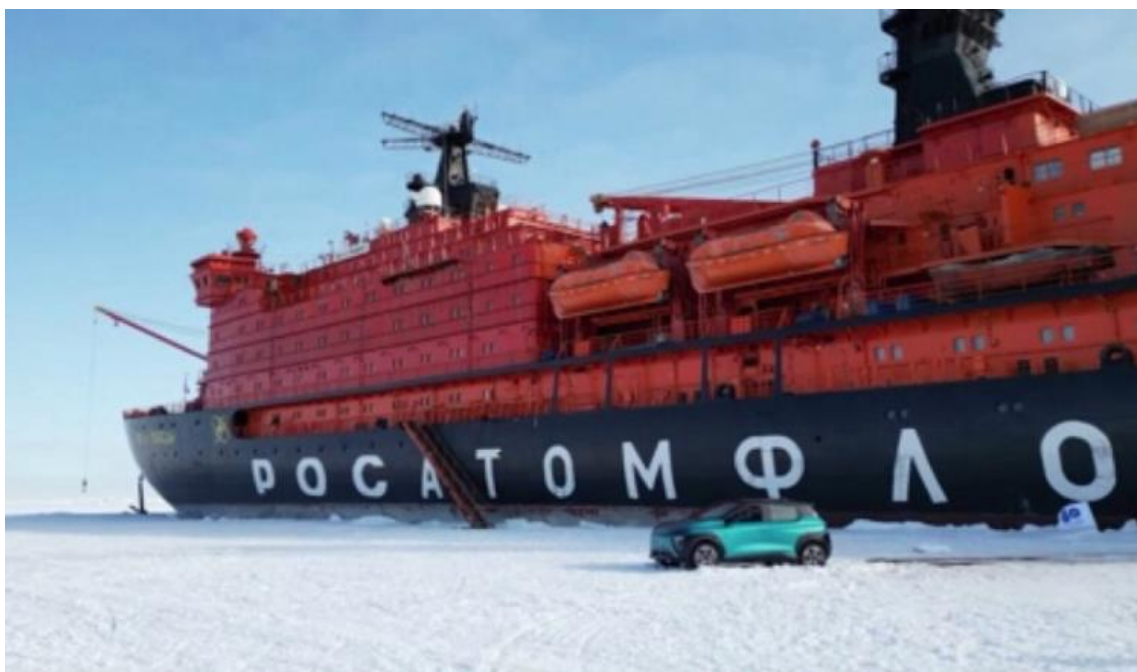

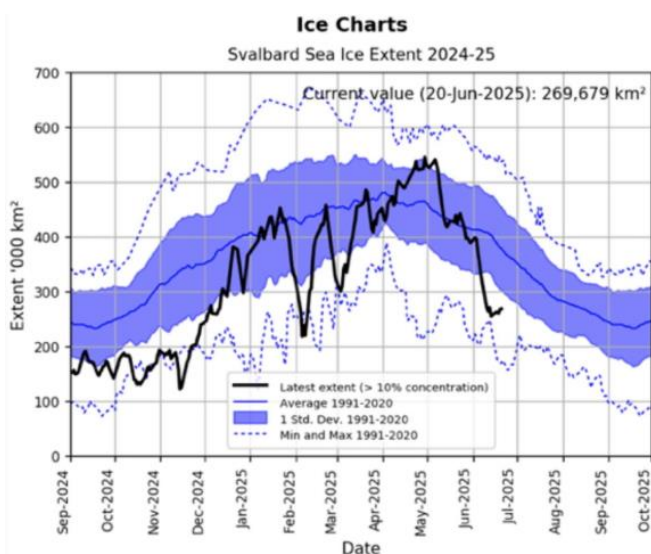
Varmere eller kaldere i Arktis?

Jan-Erik Solheim *

I Klimanytt nr. [377](#) fortalte vi om oppvarming av Arktis ved stratosfærisk vind fra ekvator i mørketiden. Dette kan vi se et tydelig eksempel på ved målt ismengde rundt Svalbard i år (2025). Da mørketiden var slutt i mars ble det rapportert at det aldri hadde vært målt så lite is rundt Svalbard. Men da virkningen av stratosfæreoppvarmingen tok slutt i april vokste ismengden til et maksimum sent i mai. I løpet av juni ble det isfritt rundt Svalbard.

På vei mot Nordpolen med elbil ombord. Foto: Barents Observer.

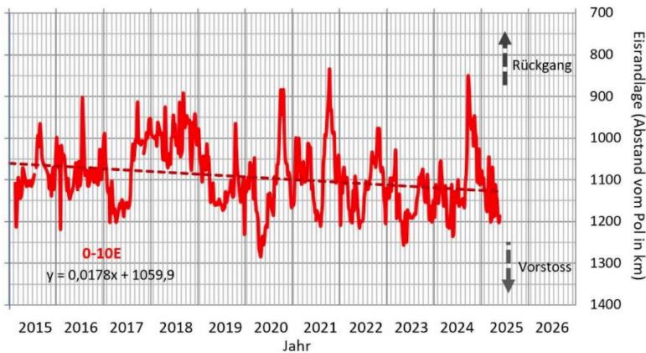
Tabell fra Meteorologisk institutt

Figuren viser Meteorologisk institutts beregnet [isareal](#) i en sektor rundt Svalbard. Isarealet (sort kurve) er sammenlignet med middelværdi og standardavvik for normalperioden 1991-2020. De

brutte linjer viser maksimum og minimum målt i denne perioden. Vi ser at det i november 2024 og i korte perioder i februar og mars 2025 var mindre is enn målt i *normalperioden*. Dette ga avisoverskrifter. Men isarealet økte i april, og først omkring 1. mai startet ismeltingen, *en måned senere enn normalt*. Dette er ikke kommentert i media. I Norge merket vi en kald vind fra nord i april og mai. Fra Tromsø meldes det om nysnø på bakken langt ut i mai. «Det var en seig vinter» fortelles det på kysten av Troms. Det er først og fremst vindens retning og styrke som bestemmer isgrensen på havet i Nordatlanten.

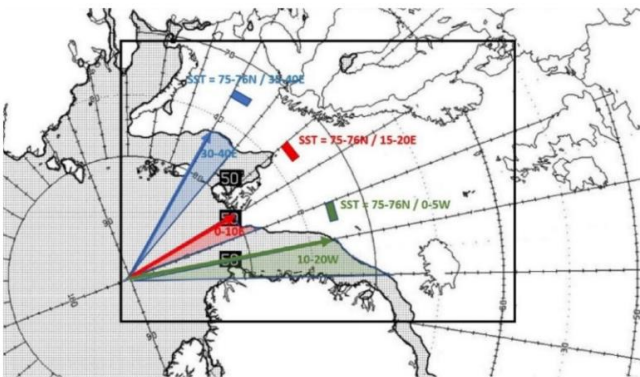
Isen beveger seg sørover

I *KlimaNachrichten* har Dr Hans-J. Dammschneider skrevet en [artikkel](#) som viser resultatet av en analyse av ukentlige iskart fra den kanadiske istjenesten i en 10-års periode fra februar 2015. Han har bestemt beliggenheten av iskantens avstand fra Nordpolen i forskjellige sektorer i den arktiske del av Nordatlanten i denne perioden. Figuren nedenfor viser iskantens beliggenhet i sektoren 0-10 °E. Den omfatter en del av Framstredet vest for Svalbard.

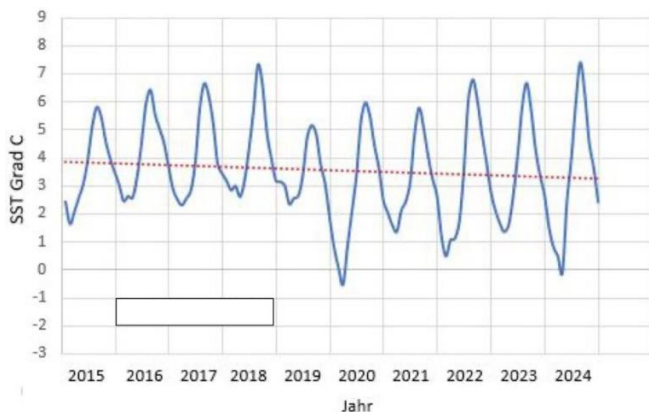
Tabell av H.-J. Dammschneider

Vi ser at iskantens avstand fra Nordpolen har variert fra mer enn 1250 km (2020) til under 850 km (2021). Siden 2015 har iskantens avstand fra Nordpolen i gjennomsnitt økt med 75 km i denne sektoren. Han har også analysert iskantene i sektorer lengre øst og vest. De viser også en bevegelse sørover av iskantene. Kartet nedenfor viser hvor hans sektorer ligger i forhold til Svalbard og Grønland. Han har også analysert havets overflatetemperatur (SST) i tre områder mellom 75 og 76 °N. Områdene han brukte i sin analyse av iskantene og havtemperatur er vist på kartet nedenfor.

Tabell av H.-J. Dammschneider

Kaldere hav sør for Svalbard

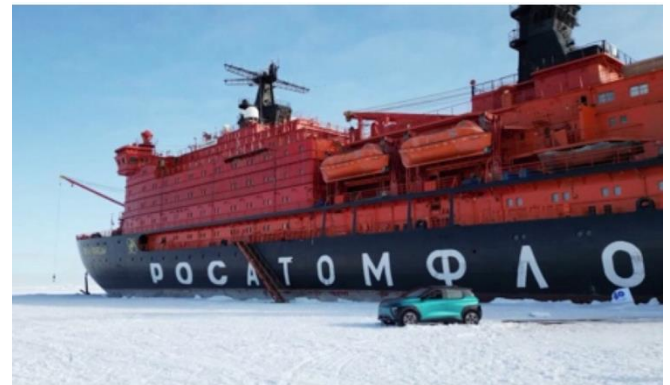
Tabell av H.-J. Dammschneider

Figuren viser at havoverflatetemperaturen (SST) sør for Svalbard (75-76N, 15-20E) har sunket 0,75 °C

de fem siste årene. To ganger (2020 og 2024) har den vært under null °C. Avkjølingen er større lenger øst. [Dammschneider](#) viser at vintertemperaturen i Barenshavet synker mens sommertemperaturen er konstant. Det spekuleres på om mer is og kaldere hav er de første tegn på en kommende avkjøling (KN [373](#), [360](#), [359](#))

Nordøstpassasjen åpnet som vanlig 21. juni
I følge [Barents Observer](#) er to lasteskip og en LNG tanker underveis østover langs Sibir til Stillehavet. De følges av to atomisbrytere da det meldes om is opp til en meter tykkelse. Putin ønsket å doble transporten gjennom Nordøstpassasjen til 80 mill tonn i 2024. I fjor ble den redusert til 38 mill tonn. I et møte med med Putin i Murmansk forklarte direktøren for den Nordlige Sjøruten Sergei Zybko at forskere ved Arktisk og Antarktisk forskningsinstitutt har kommet til at det *ikke blir forandring i de vanskelige isforhold nord for Sibir før etter 2050* (se også KN 373). I mellomtiden bygges det flere isforsterkede skip og enda kraftigere atomisbrytere.

Mens vi venter på at Nordpolen blir isfri om sommeren slik som varslet av Al Gore i sin Nobelpristale i 2007 og IPCC i sine rapporter, fraktes turister med atomisbrytere til Nordpolen. I år hadde atomisbryteren med en [el-bil til Nordpolen](#) til bruk for russiske krigshelter og andre utvalgte.

Atomisbryter Rosatom på vei mot Nordpolen med elbil ombord. Foto: Barents Observer. Også framhevet bilde.

Tabellene til H.-J. Dammschneider er hentet fra hans artikkel fra juni 2025: *Sea ice extent in the subarctic North Atlantic ... current developments since 2015 and an AMO-based trend assessment på nettstedet [IFHGK, Zug, June 2025](#).*